

Ocena Mazovih ročnih računal.*

Pozivajoč se na članek g. A. Osterca v zadnji številki »Učit. Tov.« si usojamo objavo v obrambo Mazove računalke nekatere ocene strokovnjakov, ki so računalo temeljito proučili in praktično preizkusili:

Ocena strokovnjakov:

V zadnjem desetletju skušamo ves pouk, posebno pa pouk začetnikov poenostaviti, prilagoditi otrokovi duši, hočemo igrati v igri malčke v šolo in resno delo brez psihičnih pretresljajev, delamo jim most med domačo in šolsko sobo. Opažamo že precejšen napredek, ker smo prilagodili metodiko otrokovi psihi. Tako imamo pri nas za začetni pouk v čitanju posebne ročne stavnice, po katerih se nauče učenci z lahkoto čitati.

Za računanje pa pri nas še nismo imeli primernih ročnih računal. Mazovo računalno je izum, ki izbornu služi učencem 1. in 2. šolskega leta pri računu v prištevanju, odštevanju in množenju v obsegu do 100.

To računalno je priročno, enostavno, pa dovolj trpežno, vsekakor praktičnejše nego sedanje Fromove stavnice za čitanje.

Ker smo uvedli tudi v naše šole princip samodelavnosti, bomo ustregli vsem, ki se zavzemajo za takozvano delovno šolo, ako uvedemo tudi v naše šole to učilo.

Ako bi imel vsak učenec (ali vsaj dva po eno) tako računalno, bi sleherni po učiteljevem navodilu izračunal račun istočasno z onim, ki bi računal pri šolskem računalu. Vsak račun bi tvoril nazorno in vsi bi bili primorani delati istočasno.

Tako bi odložili nalogi samodelavnosti. To računalno ima še eno prednost pred vsemi dosedanjimi, namreč to, da pokaže otroku pravi rezultat, ki ga mora dobiti pri ponazoritvi računa, zato izbornu služi pri domači vaji in izdelovanju domačih nalog.

Zaradi praktičnosti in velike udobnosti, ki jo nudi Mazovo računalno, bi bilo vsekakor želeli, da bi ga uvedli tudi v naše osnovne šole, kakor so ga uvedle že vse države, ki korakajo na čelu praktične reforme osnovnošolskega pouka. (Francija, Nemčija, Belgija i. dr.).

Z uvedbo Mazovega priročnega računalna bi stopili zopet za korak dalje v reformi naše osnovne šole k delovni šoli.

V Ljubljani, 25. septembra 1928.

A. Lenarčič I. r.,
prof. na m. učiteljskišču.

Iskušao sam Mazovo računalno, to bi ga mogao kolegama u 1. i 2. razr. osnovne škole toplo preporučiti. Ovaj mali format je vrlo zgodan za djecu kod obuke kod kuće, samo da mu je cijena manja, da bi ga i najsiromašnije djetete nabaviti moglo.

Za obuku u školi moralo bi biti barem 1 m² veliko.

U Varaždinu, 5. oktobra 1928.

Josip Slehta I. r.,
n. učitelj.

Ovo računalno može, da služi kao priručnik škol. mladeži. Na posve jednostavan način, a što je najvažnije, nazorni način može se učeniku prikazati sve četiri vrste računa u krugu brojeva 100. Djetu s ovim pomagalom postane aktivno, a sama obuka u računanju, koja je inače suhoparna postane zabavna tako, da učenik igrajući nauči ono, što bi inače teškom mukom postigao. Ovo računalno može se preporučiti ne samo roditeljima djeteta, već i osnovnim školama za nabavu. Ujedno bi preporučio, da se isto računalno poveći u omerju 1:10 a tako i table br. 3 i 2, da se umnože tako, da se umnože računati preko desetice. Ovako povećano računalno istisnulo bi iz škola — Rusko računalno — koje je preživjelo svoj vijek.

Čakovac, 7. oktobra 1927.

Gudelj S. r.,
školski razr.

Glej današnji oglas Mazovih računal.

Učiteljski pravnik.

—Š Vprašanje in odgovor. Prosim za nasvet v sledeči zadevi: Overovljenih imam z 31. oktobrom 1928 32 službenih let. Oddal sem prošnjo za 15% povišek osnovne plače. Ker živim v težkih gmotnih razmerah, bi takoj prošil za penzijo, če se mi prizna 15% povišek na osnovno plačo. V vojni sem služil od 26. avgusta 1914 do 15. novembra 1918, kot dobrovoljec pri koroški ofenzivi od 5. maja 1919 do 31. julija 1919. Kaj naj ukrenem, da se mi vštejejo službeni leta v vojni dvo-kratno! — Na Vaše pismo Vam sporočamo sledeče: Po čl. 31. urad. zakona Vam pripada 15% povišek že z dnem, ko ste nastopili 31. službeno leto, t. j. že od 1. novembra 1926, če ste dovršili dne 31. oktobra 1926 — 30 let službe. (Glej v Roč. kat. tabelo — A. Plače in poglavje »Prejemki«). V smislu čl. 31. ur. zakona in fin. zakonov pripada 15% povišek v pokojnino le onim uslužbenim, ki imajo 35 službenih let (efektivnih). Ker imate pa le 32 let efekt. službe, Vam na pripada 15% povišek v pokojnino, pač na 100% plače in le 95% draginjske doklade. Voja leta (pri Vas 1914—1919. = 6 let) se štejejo dvojno le za odmero procenta pokojnine, a ne za % drag. doklade. Za vštete vojnih let dvo-kratno, si morate izposlovati uverenje o vojaškem in vojnem službovanju pri svojem pristojnem vojnem okrogu, na podlagi katerega se Vam vštejejo ob priliki odmere pokojnine avtomatično vojna leta dvojno. Če

želite iti sedaj v pokoj, morate zaprositi za upokožitev na podlagi komisijonelnega zdravniškega izpričevala, ker nimate 35 efekt. let službe, ki jo predpisujejo fin. zakoni in čl. 139., 140. in 141. urad. zakona za dosego polne pokojnine.

—Š Draginjske doklade aktivnih uslužbencev in upokožencev — pripadnost po kraju službenega mesta odnosno bivališča. Ministrstvo financ. generalna direkcija državnega računovodstva, je priobčila pod D. R. br. 126.297/28, od 6. oktobra 1928 razpis sledeče vsebine: Po odredbi čl. 2. odloka ministrskega sveta D. R. br. 42.700 od 17. aprila 1924 o draginjskih dokladah aktivnih uslužbencev in čl. 2. odloka ministrskega sveta D. R. br. 107.201 od 8. oktobra 1924 o draginjskih dokladah upokožencev se dele mesta službovanja odnosno stanovanja z ozirom na osebne draginjske doklade na tri krajevne drag. razrede. Ker v navedenih uredbah ni točno določeno, kaj se naj razume pod mestom službovanja odnosno stanovanja in ker se je vsled tega v praksi pojavilo različno uporabljanje prej omenjenih odredb, smatra ministrstvo za potrebno, da izda radi pravilne in enake uporabe teh odredb sledeče tolmachenje: Pod »Krajem stalnega službovanja se mora razumeti v Srbiji in Črni gori katastr. občino, v kateri je uslužbenec urad. odnosno stanovanje upokoženca, a v ostalih pokrajinah teritorij mesta, odnosno vasi ali naselbine, kjer se nahaja uslužbenec urad. ali stanovanje upokoženca. Radi tega imajo na Hrvatskem, v Slavoniji, Medjimurju, Sloveniji, Dalmaciji, Bosni, Hercegovini in Vojvodini pravico do osebne draginjske doklade v višini II. krajevnega razr. samo oni uslužbeni odnosno upokoženci, ki službujejo odnosno stanujejo na teritoriju kr. avtonomnih mest, mest II. razreda in v ostalih strnjanih krajih, v katerih je sedež sreskih oblasti. Vsi ostali uslužbeni odnosno upokoženci, ki službujejo (stanujejo) na teritoriju kraja, kjer se ne nahaja sedež sreskih oblasti in v krajih, ki niso mesta, imajo pravico na osebno draginjske doklade III. mestnega draginjskega razreda, brez ozira na to, da li so nekateri od teh krajev, po politični razdelitvi mesta sestavni deli mesta ali občin, v katerih je sedež sreskih oblasti, a so od njih v več primerih precej oddaljeni, celo po več kilometrov.

—Š Učiteljska stanovanja v šolskih sloopjih. Oblastni šolski odbor v Ljubljani je izdal sledečo okrožnico, tičejo se učiteljskih stanovanj: Da ne bi krajevni šolski odbori zahtevali od učiteljstva, ki nima po zakonu pravice do naturalnega stanovanja, a vendar stanuje v šolskih sloopjih, pretiranih najemnin, priporoča oblastni šolski odbor, da ostanejo krajevni šolski odbori pri dosedanjih pogodbeno določenih najemninah; te najemnine, ki so se doslej odtegovala učiteljstvu v prid državni blagajni, se bodo poslej stekale v šolsko blagajno krajevnih šolskih odborov. — To stališče naj zavzemajo krajevni šolski odbori v pogledu na to, ker interes šole in krajevne občine zahteva, da je učiteljstvo zadovoljno in z veseljem opravlja svoje težko zvanje.

—Š Odločba o razvrstitvi učiteljic na ženskih strokovnih šolah in učiteljic ženskih ročnih del na meščanskih in osnovnih šolah. S členom 1. uredbi o razvrstitvi in porazdelitvi civilnih uradnikov in ostalih državnih uslužbencev — oddelek ministrstva za prosveto — niso razvrščene učiteljice na ženskih strokovnih šolah in učiteljice ženskih ročnih del na meščanskih in osnovnih šolah. Zaradi tega odločam na podstavi člena 4. uredbi o razvrstitvi in porazdelitvi civilnih uradnikov in ostalih državnih uslužbencev: Učiteljice na ženskih strokovnih šolah in učiteljice ženskih ročnih del na meščanskih in osnovnih šolah se razvrščajo po skupinah III. kategorije po nastopnem redu: v 1. skupino: s 15 leti državne službe; v 2. skupino: z 10 leti državne službe; v 3. skupino: s 5 leti državne službe; v 4. skupino: vse one, ki vstopijo prvič v državno službo, z dostavkom, da smejo priti na položaj učiteljic ženskih strokovnih šol kakor tudi učiteljic ženskih ročnih del na meščanskih in osnovnih šolah one osebe, ki imajo izobrazbo, določeno v drugem odstavku člena 11. uredbi o razvrstitvi in porazdelitvi civilnih uradnikov in ostalih državnih uslužbencev. — V Beogradu, dne 18. maja 1928; S. N. br. 42.895. — Minister za prosveto: M. Grol s. r.

za šolsko leto 1928/29 je izšel in stane 16 Din. Naročila sprejema Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska 6

Pletenine vseh vrst, jager perilo, volnene nogavice, rokavice, dežnike, čepice, damske torbice, srajce, kravate i. t. d. kupite po najugodnejši ceni pri ŠTERK nasl.

Miloš Karničnik
Ljubljana, Stari trg št. 18

„Srečna sem“

pravi razumna Mica.
„Moje življenje je neskaljena sreča. Pranje je najtežje delo v hiši, toda jaz se s tem ne mučim, ker mesto mene RADION pere sam.“

Varuje perilo!

Iz Zveze državnih nameščenecv za Slovenijo.

Vesti iz Beograda.

Plenarna seja »Upravnega odbora Glavnega Saveza državnih činovnika i službenika v Beogradu«, ki se je vršila dne 2. in 3. novembra t. l. v posvetovalnici Nabavljajke zadruge v Beogradu, so se udeležili predstavniki vseh včlanjenih pokrajinskih »Zvez« in »Strokovnih Udruženj«.

Zveza državnih nameščenecv za Slovenijo sta zastopala njen načelnik g. Paternoster in odbornik g. dr. Ferjančič.

Dnevni red je obsegal: 1. Poročilo gl. tajnika o delovanju Saveza v času od zadnje skupščine, ki se je vršila v juniju t. l. v Sarajevu, pa do danes; 2. poročilo gl. tajnika in predstavnikov pokrajinskih in strokovnih udruženj o stanju organizacije; 3. poročilo predsednika Gl. Saveza o poteku fevrijije uradniškega zakona in razvrstitvene uredbi; 4. poročilo predsednika Gl. Saveza o obdavi čenju državnih uslužbencev po novem davčnem zakonu; 5. poročilo gl. blagajnika; 6. poročilo gl. tajnika o odnosih z inozemskimi organizacijami; 7. eventualnosti.

Po pozdravnem nagovoru saveznega predsednika g. dr. Miko Jovanovića je poročal gl. tajnik g. dr. Gjorgjević o delovanju Gl. Saveza v označenem razdobju ter pripomnil, da se v tem kratkem času to ni moglo posebno razviti, že zaradi rednih odmorov in pa daljše odsotnosti njega samega v inozemstvu. Vendar se pa more navedi tudi za to kratko dobo kot pozitiven uspeh delovanja Gl. Saveza predstojajoča rešenih vprašanj, in sicer: 1. Izplačilo razlik med starimi in novimi prejemki za čas od 1. X. 1923 do 31. IV. 1924 in 2. Ureditve potnih stroškov. »Razlike« se bodo izplačale iz monopolnega posojila, kar se bo odredilo s posebnim zakonom, ki se predloži skupščini v najkrajšem času, dočim je uredba o novih potninah ministrski svet že sprejel. — Potne dnevnice se bodo podvojile, dočim se uvede za selitvene stroške posebna pavšalna lestvica.

K tej točki se je oglašil prof. Katunarić (Split) ter vprašal predsedstvo, zakaj se Gl. Savez ni zglasil tedaj, ko je šlo za eventualno sestavo uradniške vlade?

Na to vprašanje je pojasnil gl. tajnik, da se Savez pri obstoječih organizacijskih razmerah ni smatral kot tako važen faktor, da bi se mogel povzpeti do takega diktata. Danes niti sam ni prepričan, če še obstojimo kot polna organizacija ali ne, to pa v očigled brezpričnosti, ki vlada v nekaterih pokrajinskih Zvezah.

Tem izjavam se je pridružil tudi gosp. Čuković, predsednik pokrajinske Zveze v

Sarajevu, ter pripomnil, da pri tej priliki sploh ni bilo takih momentov, da bi bil mogel Gl. Savez poseči v akcijo.

G. dr. Ferjančič (Slovenija) je koncem te debate poudarjal potrebo poglobitve organizacije in naglašal, da je le iz tega stališča presojati vso poslednjo korespondenco Zveze za Slovenijo z Glavnim Savezom.

Na to je prešel gl. tajnik dr. Gjorgjević k poročilu o organizacijskih razmerah v Gl. Savezu, ki niso povsem zadovoljive, ker se znatno število pokrajinskih in strokovnih organizacij ne zaveda svojih dolžnosti napram Gl. Savezu. Vsled tega si Savez do danes še ni mogel ustanoviti niti lastne pisarne.

Temu poročilu so sledila poročila predstavnikov pokrajinskih in strokovnih organizacij o razvoju in stanju njihovih organizacij.

Govorili so Bratanić (Zagreb), Čuković (Sarajevo), Paternoster (Ljubljana), Katunović (Split), Šobajić (Skoplje) in Kostić (Učiteljsko udruženje). Načelnik Zveze državnih nameščenecv za Slovenijo, g. Paternoster, je poudaril pri tej priliki o protidraginjskem shodu, ki ga je priredila Zveza v Ljubljani in omenil tudi ustanovitev lastne zvezine pisarne. Njegovo poročilo je bilo z odobravanjem vzeto na znanje.

K točki 3. dnevnega reda je poročal predsednik g. dr. Miko Jovanović o novem načrtu uradniškega zakona in razvrstitvene uredbi, ki sta dovršena. Posamezni podatki se krijejo z onimi, ki jih je »Naš Glas« objavil v št. 26. pod »Poslednje novice iz Beograda«.

Pokrajinskim organizacijam bo v pravem momentu dana možnost, da izjavijo o tem načrtu svoje mišljenje.

K točki 4. dnevnega reda je izvajal predsednik g. dr. Miko Jovanović, da sta tako finančni efekt davka na službenih prejemkih kakor tudi primerjava s pobrebnejim obdavčenjem (dohodarina in invalidski davek) jasno dokazala, da smo državni nameščenecv previsoko obdavčeni. — Predlaga, da »Gl. Savez« zaprosi pri ministrstvu financ, da se vnese v novi finančni zakon za davek od službenih prejemkov nova primerno znižana lestvica. — Predlog je bil soglasno sprejet.

Predsednik zagrebske »Udruge«, g. Bratanić, omenja k tej točki tudi odtegljaje za »Nabavljajko Zadrugo«, ki so po njegovem mnenju nezakoniti, ter zahteva tudi to od pomoč potom Gl. Saveza. — Podpredsednik Gl. Saveza Tomo Jovanović polemizira glede tega vprašanja z Bratanićem in razlaga v daljšem govoru koristi samopomoči za državne nameščenecv, ki jim tvorijo podlago baš ti odtegljaji.

Na vprašanje načelnika »Zveze za Slovenijo«, Paternostra, je li istina, da nekatera oblastva v Beogradu niso pristala na odtegljaje v korist »Nabavljajke Zadruge«, je po-

jasnil predsednik dr. Mike Jovanović, da je to slučaj samo pri Glavni kontroli, kar pa je finančno ministrstvo do sedaj samo nekako toleriralo, toda v prihodnjem mesecu se bodo pa morali odtegniti vsi do sedaj zapadli obroki na prispevkih za »Nabavljajočo Zadružno«. — Prispevki za »Nabavljajočo Zadružno« so odredeni s finančnim zakonom; za sedaj ni moči, da se jih ukine.

Iz blagajniškega poročila k točki 5. dnevnega reda je bilo posneti, da finančno stanje Glavnega Saveza ni ugodno, ker izmed 16 včlanjenih organizacij skoro polovica ne izpolnjuje svojih obveznosti nasproti Gl. Savezu. — Gl. tajnik dr. Gjorgjevič je apeliral v tem pogledu na prisotne predsestnike, ki so vsi obljubili, da poravnajo v kratkem svoje zastanke.

Zanimivo je bilo poročilo gl. tajnika o odnošajih Gl. Saveza z inozemskimi organizacijami (točka 6. dnevnega reda). V stalnem stiku je Gl. Savez s sekretariatom mednarodne uradniške Zveze v Haagu. Letna članarina znaša za naš Savez, ki je prijavil 40.000 članov, 5000 Din, t. j. 240 holandskih gldinarjev letno. Ta članarina je odmerjena za Jugoslavijo z ozirom na njeno valuto po najnižjem tarifu. Sekretariat v Haagu si je nadel pred vsem drugim nalogo, zbirati dokumente o položaju državnih nameštencev v vseh včlanjenih deželah; ustanovil je v ta namen poseben oddelek za študije in odnošaje.

K točki 7. dnevnega reda — eventualia — so je razpravljalo o uradni premestitvi enega izmed predsednikov pokrajinskih Zvez ter se sklenilo, intervenirati po posebni deputaciji, v katero so bili delegirani predsednik dr. Mike Jovanović, gl. tajnik dr. Gjorgjevič in načelnika pokrajinske Zveze za Bosno in Slovenijo Čuković in Paternoster, pri pristojnem ministrstvu.

Ker ni bilo nikakih drugih predlogov, je zaključil predsednik sejo.

Omenjamo še, da je intervencija, ki se je izvršila dne 5. t. m., popolnoma uspešna.

(»Naš Glas«.)

Stanovska organizacija UJU

Iz poverjeništvu UJU.

OKROŽNICA VSEM OKRAJNIM UČITELJSKIM DRUŠTVOM.

Izvršni odbor nam je poslal cirkular internacionalnega birša s prošnjo, da ga takoj dostavimo vsem okrajnim društvom in jih pozovemo, da odgovore **sigurno do 12. decembra t. l.** na vsa stavljenja vprašanja. Poverjeništvu bi odgovore uredilo in poslalo do 14. decembra t. l. Izvršnemu odboru. Okrožnica se glasi nastopno:

SOLA V SLUŽBI POMIRJENJA NARODOV.

1. Ali obstoja kak ustavni člen, ali šolski zakon, ali uradna navodila, ki zabranjujejo orijentacijo pouka vaše države v smislu pomirjenja narodov? Kakšno je javno mišljenje in mišljenje učiteljsva o tej ideji?

2. Ali obstojajo kak uradna navodila, ki priporočajo, da se mladina seznanja s pravili društva narodov? Ali so učne knjige pisane v duhu gornjih idej? Ali obstojajo brošure ali filmi, ki popularizirajo te ideje?

3. Ali vplivajo učne knjige v smislu pomirjenja narodov? Katere prerogative more uporabljati učiteljsvo za izbiro učnih knjig? V kakšni meri bi mogle spremeniti njihov duh državne oblasti, javno mnenje, učitelji?

4. Katere velike organizacije v državi se trudijo, da orijentirajo javno mnenje v duhu pomirjenja? Na kakšen način vršijo svoj vpliv na učitelje, na otroke, na odrasle, na drugo publiko?

5. Kakšen delež doprinesejo veliki listi v državi za pomirjenje narodov? Kateri listi so naklonjeni ali nenaklonjeni? Ali ne bi kazalo zbrati vse objavljene članke o tem vprašanju?

6. Kakšen delež doprinesejo za to intelektualci: profesorji, učenjaki, umetniki?

7. Kakšen delež doprinesejo za to idejo delavske organizacije? Označiti je precizne dokumente o tem vprašanju.

8. Ali obstojajo v vaši državi priročne šolske knjige, ki so del nacionalne tradicije in imajo internacionalne aspiracije. — Imejte jih in označite njihov karakter. — Ali je mogoče, da bi se izdale kmalu druge knjige, ki bi vsebovale te ideje?

9. Ali obstojajo knjige, ki opisujejo kakega nacionalnega genija vaše države in bi bile vredne, da se jih prevede v tuje jezike in uvede v šole vseh držav? (Nils Holgerson). Ali vidite možnost, da se s knjigami take vrednosti ustanovi internacionalna kulturna biblioteka?

10. Katero mesto želite, da zavzema zgodovina vaše države v knjigi internacionalne zgodovine in to z ozirom na nacionalne besedne dejstva civilizacije, ki brez ozira na društven red pripadajo internacionalni civilizaciji? (Jan Hus — Holandija XVII. stoletja).

11. Kateri organi v državi favorizirajo zamenjavo učiteljsva ali otrok, in katerih sredstev naj bi se po vašem mnenju poslužilo v dosegu tega?

a) Zamenjava učiteljskih kandidatov lektorjev (profesorjev) na učiteljskih ali univerzitetnih?

(Učitelji službeno detaširani).

b) Zamenjava učiteljev.

c) Zamenjava razredov.

d) Internacionalni tečaji med počitnicami.

80 let raziskovanja

je bilo treba, da se odkrije pravi Schichtov način pranja, ki obstoji v tem, da se

ŽENSKA HVALA

vzame za namakanje perila preko noči, zjutraj pa se za izpiranje uporabi

Schichtova

terpentinskega mila

e) Osebo dopisovanje.

f) Kolektivno korespondiranje in zamenjava albumov.

12. Kolaboracija učiteljsva v pedagoških organih drugih držav. (Razlikovati službene, korporativne organe in neodvisne pedagoške revije).

13. Potreba po internacionalni reviji.

(Predlogi vseučiliške internacionalne federacije).

UJU — poverjeništvu Ljubljana, dne 2. decembra 1928.

Vabila:

= GORNJEGRADSKO UČIT. DRUŠTVO zboruje dne 15. decembra 1928 v Šoli v Gornjemgradu ob 12. uri z običajnim dnevnim redom.

+ UČIT. DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ zboruje dne 15. decembra t. l. v šolski telovadnici v mestnem šolskem poslopiju v Ormožu. Začetek radi hospitacije točno ob 9. uri. O priliki tega zborovanja bo odlikovan z redom sv. Save naš častni član tov. Anton Porekar, šolski upravitelj v pok. Razven običajnih točk je na dnevnem redu še: 1. Hospitacija o pevski uri na višji stopnji; poučuje tov. R. Papst. 2. Poročilo o seji širjega sosveta UJU pov. Ljubljana na Zidanem mostu dne 8. decembra 1928; poročila predsednik. 3. K reviziji programa UJU in stališče k vsem prosvetno-kulturnim in stanovskim vprašanjem; poročila tov. V. Klemenčič. Glede te točke se tovariši in tovaršice opozarjajo na okrožnico v »Učit. Tov.« št. 16, z dne 22. novembra 1928, str. 5, da o nji razmišljajo. Ze z ozirom na odlikovanje našega tovariša pričakuje tem gotoveje polnoštevilne udeležbe — odbor.

= SAVINJSKO UČIT. DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ zboruje v sredo 12. decembra t. l. ob 10. uri na Gomilskem. Poleg običajnih točk dnevnega reda je tudi poročilo o seji širjega sosveta UJU pov. Ljubljana ter sestavljanje učnega načrta za zgodovino. Pričakujem polnoštevilne udeležbe. Tudi tovaršice, ki se niso našli prilike, da pristopijo k društvu, vabim! — B. Zdošek.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SREZ MURSKA SOBOTA zboruje dne 15. decembra 1928 v Murski Soboti. Začetek takoj po prihodu vlaka. Na dnevnem redu je poleg situacijskega poročila, poročilo o državnih skupščini, razgovor o razstavi v letu 1929, o izobraževalnih krožkih in predavanje. Razposlali smo obračune in prošimo vse člane, da nam nakažejo članarino, da bo imel vsak član plačano do konca tega leta. — Odbor.

= SLOVENJEBISTRSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 15. decembra t. l. ob 10. uri dopoldne na deški šoli v Slov. Bistrici. Poleg običajnega dnevnega reda bo predaval tudi tov. E. Vranec o »Hospitacijah na poizkusnih razredih v Nemčiji in Avstriji«. Tovariši, pridite polnoštevilno!

= UČITELJSKO DRUŠTVO UJU ZA RADOVLJSKI OKRAJ zboruje v sredo, dne 12. decembra 1928 v osnovni šoli na Jesenicah. Pričetek točno ob 10. Udeležba obvezna — Odbor.

= SVETOLENARSKO UČIT. DRUŠTVO zboruje v sredo, dne 12. decembra 1928 na osnovni šoli pri Sv. Lenartu v Slov. goricah ob 10. uri po običajnem dnevnem redu. Pol ure pred zborovanjem pevška vaja.

= LITIJSKO SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 12. decembra 1928 ob 8. uri zjutraj na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Na vzporedju je tudi referat: »O pouku duševno zaostale mladine«. Ker so vse točke važne in potrebne skupne obravnave in poglobitve, pričakuje odbor polnoštevilno udeležbo! Vabimo tudi vse one, ki so se začasno razšli — in pa vse novince, ki so dospeli v naš srez. S častno udeležbo najbolj dokumentirane solidarnost in dozorelost organizatoričnega udeleževanja.

= ŠMARSKO-ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v četrtek 13. decembra t. l. točno ob 10. uri v šoli Sv. Križ tik Rogaške Slatine. Dnevni red: 1. Pozdrav.

2. Odlikovanje tov. Tomo Kurbusa in Ivana Glinška. 3. Zapisnik. 4. Dopisi. 5. Predavanje tov. Rupnika o psihi otroka. 6. Poročilo o samoozobraževalnem tečaju (Tov. Strašek) in ureditev krožkov. 7. Slučajnosti. Polnoštevilne udeležbe pričakuje predsednica.

= UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ŠOSTANJSKI OKRAJ zboruje v četrtek, dne 13. t. m. ob 10. uri dopoldne v Velenju. Poleg običajnih točk bo tudi poročilo o seji širjega sosveta. Polnoštevilno in — do konca zborovanja!

Poročila:

+ NOVOMEŠKO UČIT. DRUŠTVO je imelo svoj redni letni občni zbor v soboto 10. novembra 1928 v Novem mestu.

I. Statistika: Število učiteljsva v okraju 140; število članov 107; udeležencev 61 (57%).

II. Situacijsko poročilo: Tov. predsednik V. Pirnat otvoril občni zbor, pozdravi navzoče, prav posebno še tov. glavnega tajnika Kobala, nato pa poda svoje globoko zasnovano situacijsko poročilo. Iz njega je bila razvidna jasna slika odbora. Opravičeno je žigosal nezavednost in pomanjnost nekaterih članov, povdarjajoč, da se bo le z nesebično ljubeznijo do dela v organizaciji dvignil naš stan. — Za tem je podal tajniško poročilo tov. V. Menard, ki je v zaporednem redu pojasnil članstvu statistične podatke in važnejše dogodke med letom. — Blagajniško poročilo tov. M. Sušnikove je navzoče prespričalo, koliko truda in dela povročijo nerodno plačujoči člani. S preostankom lanskega poslovnega leta in s članarino tekočega leta je bilo mogoče poravnati društvene obveznosti Pov. UJU Ljubljana ter izkazati prebitke kljub precejšnji še neporavnani članarini. — Delegacijsko poročilo o pokrajinski skupščini v Celju je podal na kratko tov. predsednik, o državni skupščini v Mariboru pa tov. tajnik. — Glavni tajnik tov. Kobal je poročal zelo izčrpno o situaciji v Pov. UJU Ljubljana. Navzoči so strokovnemu tajniku odobraval njegova točna in izvirna poročila. — Proračun za poslovno leto 1928/29, se od letošnjega nič ne izpremeni. — Prečitale in razmotrivale so se sledeče važne okrožnice:

a) »Učiteljski domovi«. Sklene se obvezno včlanjenje. V gospodarski odsek so bili izvoljeni tov. F. Mervar, L. Lilijs in A. Pugalj.

b) Okrožnica, zadevajoča enotno postopanje v društvih in krožkih, se vzame v pretres in na znanje.

c) Okrožnica, zadevajoča zadržanje upraviteljev pri kazensko-pravnih stvareh, se vzame v pretres in ravnanje.

d) Okrožnica, zadevajoča ustanovitve esperantskega kluba, se sklene, da se bo razpravljalo v krožkih.

e) Okrožnica o samoozbrazbi in delovanju krožkov se je vzela na znanje.

III. Samoozbrazba: Tov. referent J. Jankovič je poročal o delovanju krožkov. Zdel je, da bi krožki še v naprej z vneto delovali.

Volitve: Volilo se je po listkih. V upravnem odboru so bili izvoljeni Pirnat s 54, Sušnikova s 52, Menard s 44, Klemenčičeva s 40, Smolnikova s 36, Mervar s 32 in Novak s 19 glasovi. Kot namestniki so dobili: Štular 34, M. Jenkova 27 in Arriglerjeva 16 glasov. Po obnem zboru se je odbor konstituiral sledeče: predsednik V. Pirnat, podpredsednik F. Mervar, tajnik V. Menard, blagajničarka M. Sušnikova; odborniki: L. Klemenčičeva, M. Smolnikova in J. Novak.

Pri slučajnostih so zborovalci določili, kje se bodo vršila zborovanja v letošnjem poslovnem letu, dalje se je sklenilo, da se bo naprosilo letos za predavatelja g. pisatelja Finžgarja, profesorja Križaniča in tov. Pi-brovec. Nazadnje se je sklenilo po daljši debati, da bo društvo še naprej prispevalo mesečno 1 Din za »Pevski zbor«.

Pletenine lastni izdelki vedno v veliki izbiri. Najmodernejši vzorci Naročila po meri v najkrajšem času. Velika zaloga nogavice. FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Zidovska ul. 7.

+ BELOKRANJSKO UČIT. DRUŠTVO je imelo svoj redni občni zbor dne 13. oktobra 1928 v Črnomlju.

Situacijsko poročilo: a) Število učiteljsva v srezu 87. b) Število članstva v srezu 80. c) Udeležencev pri zborovanju 51. d) V odstotkih 63,7%.

Tovariš predsednik otvoril zborovanje in pozdravi predvsem g. prof. Križaniča iz Petrinje, ki je izpolnil željo učiteljsva našega sreza ter prišel, da nam iz svojega bogatega izkustva poda osnovne pojme delovne šole in isto izpriča pri svojem nastopu. Istotako pozdravi tov. Breganta, Kobala kot zastopnika poverjeništvu in ostale tovarše iz drugih srezov, ki so posetili naše zborovanje.

I. Sledilo je nato predavanje gosp. prof. Križaniča, ki je bilo nadvse zanimivo. Predavatelj je primerjal delovno šolo s staro šolo. Prikazal je na eni strani ukažljivega otroka, na drugi pa današnjega učitelja, ki pazi na red in tišino v učilnici ter tako ovira otroka v njegovem razvoju, česar pa v delovni šoli ni. Primer delovne šole je pokazal predavatelj pri svojem nastopu.

II. Kombiniran razred je štel 20 otrok, vzeti iz I.—IV. razreda, dobri in slabi. Predmet je vezal s predmetom, vmes pa je valovilo življenje — delo — iz katerega je žarelo veselje otrok, zatopljenih v delo, ki jim je igrave bogatilo njih duševni zaklad.

III. Po lepo uspelem nastopu se je razvila oziroma stavljenja so bila predavatelju vprašanja, na katera je dajal pojasnila. Tov. predsednik se je predavatelju iskreno zahvalil in buren aplavz je pričal, da njegove besede niso padle na peščena tla, temveč na grudo, iz katere bo klilo novo življenje in novo veselje do dela v šoli.

S tem je bil opoldne zaključen dopoldanski del zborovanja.

IV. Popoldne se je nadaljeval občni zbor ob 13. uri.

1. Tov. tajnica je prečitala zapisnik zadnjega zborovanja, ki ga je občni zbor soglasno sprejel.

2. Tov. Ljubič je kot delegat poročal o pokrajinski skupščini. Naglašal je, da treba vsak predlog, ki se ga smatra za dobrobit organizacije, razmotrivati, izglasovati pri društvih in ga poslati UJU. Sreska učiteljska društva morajo biti ognjišča, iz katerih naj črpa in zbira poverjeništvu, kar je dobrega.

3. Poročilo delegata tov. Podržaja, ki ni bil zaradi nalezljive bolezni navzoč, je prečital tov. Ljubič.

4. O državni skupščini v Mariboru je podal kratko poročilo tov. Raspotnik.

5. Tov. predsednik je prečital dole dopise poverjeništvu in poslovilna pisma tovaršice Škrletove, Pavletičeve in tov. Čebularja, ki so odšli iz našega sreza.

6. Tov. tajnica poda tajniško poročilo, ki je bilo soglasno sprejeto.

7. Namesto tov. blagajničarke je podal blagajniško poročilo tov. Tončič, pri katerem je ponovno pozival članstvo, da stori svojo dolžnost in poravna svoj dolg.

Račune sta pregledala tov. Daneu in Kos. 8. Članarina ostane ista 160 Din letno, plačljiva v desetih mesečnih obrokih.

9. Volitve. Tov. tajnica prečita zapisnik o skrutinju. Po daljšem razgovoru je bil sestavljen naslednji odbor, ki se je v odborovi seji konstituiral takole: predsednik Ljubič Matko, šolski upravitelj v Podzemlju; podpredsednik Tončič Vlado, učitelj, Metlika; tajnik Mehora Drago, učitelj, Podzemelj; blagajnik Zalar Joško, učitelj, Metlika; kot člani odbora: Passek-Verhunc Rada, učiteljica, Podzemelj, Berta Uršičeva, učiteljica, Metlika in Stanko Vrežec, šolski upravitelj, Suhor. Odborniški namestniki: Kus Viljem in Daneu Danilo, učitelja, Črnomelj in Podržaj Nande, šolski upravitelj, Dragatuš.

10. Slučajnosti. Tov. nadzornik je podal razna pojasnila, a strokovni tajnik Kobal skupna pojasnila organizatoričnega pomena in o Učiteljskem domu, na kar je tov. predsednik zaključil občni zbor.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3 izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarinja — Zaloga DMC in vseh potrebnih za vezenje —